

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119205993
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Holická
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1119205993.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Holickej a členov senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Ondreja Krajča v právnej veci žalobcu: V. I. C. I., T. XX.XX.XXXX, H. N. G. X, H., proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom dopravy Slovenskej republiky (predtým Ministerstvom dopravy a výstavby SR), so sídlom Nám. Slobody 6, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom a porušením základných ľudských práv, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 16. októbra 2020, č. k. 12C 21/2019-105 takto

rozhodol:

Odvolací súd zmenu žaloby nepripúšťa.

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca, po zmene petitu žaloby pripustenej súdom dňa 16.10.2020, domáhal proti žalovanému náhrady škody v sume 265 000 eur s príslušenstvom, ktorú mu žalovaný spôsobil nesprávnym úradným postupom a nezákonným zasahovaním a obmedzovaním jeho základného ľudského práva na pokojné užívanie jeho majetku a to tak, že v rozpore so všeobecnými zásadami medzinárodného práva, v rozpore s ustanoveniami Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd aj Listiny základných práv a slobôd, ako aj v rozpore s Ústavou a ostatnými právnymi predpismi SR fakticky vyvlastnil žalobcovi jeho pozemok parc. č. XXXX/X, o výmere XXXX l., nachádzajúci sa v obvode železničnej stanice v okresnom meste G. L. D. Y. Ú. G. L., keďže žalovaný stále využíva predmetný pozemok na plnenie svojich ústavných a zákonných povinností, záväzkov a úloh vykonávaných vo verejnom záujme v oblasti politiky štátu, a to bez akéhokoľvek právneho titulu na jeho užívanie. Žalobca uplatnený nárok špecifikoval ako nárok na náhradu škody v sume 215 000 eur a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 50 000 eur. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca nesprávny úradný postup videl v stavebnom konaní pri výstavbe železničnej trate Poprad - Tatry - Plaveč, ktorá bola sčasti postavená na jeho pozemku parc. č. XXXX/X B. D.I. XXXX l., F. na W. Č. XXXX, Y. Ú. G. L., bez majetkovoprávneho vysporiadania a v tom, že žalovaný po svojom vzniku, od 01.01.1993 pokračuje v nečinnosti usporiadania vzťahov k pozemku pod verejnoprospešnou stavbou, ktorý využíva na plnenie svojich ústavných a zákonných povinností, záväzkov a úloh vo verejnom záujme. Čiastočným výpisom z listu vlastníctva č. XXXX Y. Ú. G. L., B. G. L. zo dňa 30.04.2019 mal za preukázané, že žalobca je vlastníkom pozemku s parcelným č. XXXX/X B. D. XXXX l., druh pozemku - orná pôda, umiestneného v zastavanom území obce titulom dedenia od roku 1999. Z predžalobnej upomienky I. I. zo dňa 17.06.1975 mal za preukázané, že časť tohto pozemku bola zabratá ešte pred frontom na výstavbu železničnej trate Podolínec - Stará Ľubovňa - Orlov a I. I. dňa

17.06.1975 zabratú časť pozemku ponúkla na odpredaj Československým štátnym dráham, Východná dráha v Bratislave v rozsahu 1606 m² podľa geometrického plánu a výkazu plôch Strediska geodézie D. G. L. Č.. XX-XXXX-XX z 13.12.1973. Z korešpondencie Východnej dráhy, Československých štátnych dráh a ŽSR so žalobcom a I.Á. I. mal za preukázané, že vo veci majetkoprávneho vysporiadania k predmetnému pozemku prebiehali medzi žalobcom, resp. jeho právnou predchodkyňou a Východnou dráhou, Československých štátnych dráh, resp. ŽSR, rokovania. ŽSR listom č. 4648 /2002/ 2-OHM-Ry z 18.10.2002 ponúkli žalobcovi, ako vlastníkov pozemku zapísaného na LV č. XXX, vložka č. 1986 ako parcela č. XXXX/ X, z nej o výmere XXXX l., označenej v geometrickom pláne č. XX/XXXX z 01.03.2002 ako diel č. 1, novovytvorená parcela KN č. XXXX/ XX, Č.B. M. Č. XXXX I., Y. Ú. G. L., za užívanie tohto pozemku sumu 80 Sk/m²/ rok, spätne za obdobie troch rokov v sume 312 240 Sk. Geometrickým plánom č. XX/XXXX na určenie vlastníckeho práva č. p. XXXX/XX Y. Ú. G. L., zo dňa 21.02.2002, mal za preukázané, že parcela č. XXXX/X zapísaná v tom čase v pk. vložke/LV č. XXXX Z.ko orná pôda, mala upravenú výmeru podľa KN na 1846 m² a bola vykonaná zmena v právnom stave tak, že od parcely č. XXXX/X bola odčlenená parcela č. XXXX/XX o výmere XXXX l. a jej vlastníkom (inou oprávnenou osobou) je SR-ŽSR, Klemensova 8, Bratislava. Vyjadrením ŽSR v inom súdnom konaní, vedenom na OS Bratislava I sp. zn. 24C 7/ 2007, mal za preukázané, že ŽSR v uvedenom konaní potvrdili, že na pozemku vo vlastníctve žalobcu je postavená verejnoprospešná stavba vo vlastníctve štátu, v správe ŽSR, železničná trať Orlov - Plaveč - Podolíne. Žalobca na pojednávaní dňa 16.10.2020 uviedol, že v konaní vedenom na OS Bratislava I sp. zn. 7C 37 /2003 v spojení s konaním vedeným na KS v Bratislave sp.zn. 6Co 491/2005 mu bol priznaný nárok na náhradu bezdôvodného obohatenia za užívanie predmetného pozemku ŽSR za obdobie rokov 2000-2004 vo výške 500 000 Sk a uplatňovanie nároku na náhradu bezdôvodného obohatenia za užívanie predmetného pozemku je predmetom aj ďalšieho konania vedeného voči SR zastúpenej Ministerstvom dopravy a výstavby SR vedenom na OS Bratislava I pod sp. zn. 23C 32/2018. Zistený skutkový stav posúdil podľa § 1 ods. 1 písm. a), § 2, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 písm. d) (účinného od 01.01.2009 do 31.12.2010), § 4 ods. 1 písm. d) (účinného od 01.01.2011), § 9 ods. 1, 2 (účinného do 31.12.2012), § 9 ods. 1, 4 (účinného od 01.01.2013), § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, 4, § 17 ods. 1, 2, 3, 4 (účinných od 01.01.2013) zák. č. 514/2003 Z. z. a dospel k záveru, že nie sú kumulatívne splnené všetky tri zákonné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody v zmysle zák. č. 514 /2003 Z.z. Uviedol, že podľa zák. č. 258/1993 Z. z., účinného v čase nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcu k predmetnému pozemku (rok 1999), boli ŽSR zriadené ako právnická osoba, ktorá sa zapisuje do Obchodného registra. ŽSR podľa zák. č. 258/1993 Z. Z. samostatne hospodária s majetkom štátu, ktorý im je zverený do správy, vykonávajú jeho oddĺženie a majetkové vysporiadanie nevysporiadaného vlastníctva užívaného železnicami. ŽSR nie sú orgánmi verejnej moci a rozhodovanie o usporiadaní majetkoprávných vzťahov medzi žalobcom a ŽSR nie je výkonom verejnej moci. Žalobca v konaní nerozlišoval verejný záujem pri výstavbe železničnej trate Poprad - Tatry - Plaveč jeho právnym predchodcom a súkromnoprávny vzťah medzi ním a ŽSR. ŽSR podľa zák. č. 258/1993 Z. z. vykonávajú vysporiadanie nevysporiadaného vlastníctva užívaného železnicami vo vlastnom mene a pre svoje potreby. Pretože nevysporiadanie vlastníctva užívaného ŽSR nie je výkonom verejnej moci a ŽSR nie sú orgánmi verejnej moci, nie je preukázaná prvá podmienka pre úspešné uplatňovanie práva na náhradu škody podľa zák. č. 514 /2003 Z. z., že sa príslušný orgán verejnej moci dopustil nesprávneho úradného postupu. Žalobca si môže predmetný nárok uplatňovať iným spôsobom, podľa Občianskeho zákonníka, čo aj urobil v konaní vedenom na OS Bratislava I sp. zn. 23C 23/2018, v ktorom sa voči žalovanému domáha vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 280 850 eur a žalovaný tento nárok označil za dôvodný. Žalobca za škodu, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom označil škodu v sume 265 000 eur, s tým, že 215 000 eur je škoda a 50 000 eur je nemajetková ujma. Vzniknutú škodu uplatnil ako ušlý zisk, ktorý mu vznikol tým, že žalovaný bez právneho dôvodu jeho pozemok užíva po dobu 22 rokov, kedy on nemohol z neho brať úžitky. Výšku škody určil trhovou cenou pozemku v centre G. L. 150 eur/m², čo predstavuje 195 000 eur, ku ktorej pripočítal 10 %, ktoré vyspelé štáty EÚ pripočítavajú k trhovej cene pri vykupovaní pozemkov vo verejnom záujme. Výšku vzniknutej škody tak určil sumou 215 000 eur. Takto vyčíslená škoda nepredstavuje ušlý zisk žalobcu, ale bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniklo užívaním predmetného pozemku žalobcu bez právneho dôvodu a ktorého vydania sa domáha v inom súdnom konaní a ktorý žalovaný uznal za dôvodný. Ďalej dospel k záveru, že, keď v konaní nie je preukázaný nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, nemôže existovať ani príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 50 000 eur uviedol, že nemajetková ujma nebola predmetom žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorou požiadal Ministerstvo dopravy a výstavby SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v celkovej sume 297 781 eur, ktorá mu bola spôsobená nesprávnym úradným postupom SR, zastúpenej Ministerstvom dopravy a výstavby

SR tým, že bez právneho titulu bezprecedentne nezákonným spôsobom porušila a naďalej porušuje jeho základné ľudské právo na pokojné užívanie jeho majetku. Nesúhlasil s argumentáciou žalobcu, že súčet zmeneného nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy nepresahuje výšku škody, ktorá bola predmetom žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 31.12.2018. Uviedol, že podľa § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z., účinného od 01.01.2013, sa môže poškodený domáhať uspokojenia nároku na súde nie len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, ale tiež z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy sú dva rôzne tituly, pričom nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nebol predmetom predbežného prerokovania podľa § 15 uvedeného zákona, preto aj v časti nemajetkovej ujmy žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal s odôvodnením, že mu žiadne trovy nevznikli.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalobca, žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vydal rozsudok, ktorým uloží žalovanému povinnosť do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku nahradiť žalobcovi škodu v celkovej výške 265 000 eur, ktorú mu spôsobil nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v nezákonnom zasahovaní žalovaného do jeho základného ľudského práva na pokojné užívanie svojho majetku jeho bezprecedentne protiprávnym vyvlastnením. Žalovaný tým spôsobil žalobcovi škodu v uvedenej výške a to tak, že v rozpore so všeobecnými zásadami medzinárodného práva, ďalej v rozpore s ustanoveniami Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd aj Listiny základných práv a slobôd ako aj v rozpore s ústavou a ostatnými právnymi predpismi SR vyvlastnila žalobcovi časť jeho pozemku p.č. XXXX/X o výmere XXXX m², nachádzajúceho sa v obvode železničnej stanice v okresnom meste G. Ľ. D. Y.Ú. G. Ľ., a to bez existencie akéhokoľvek zákonného právneho titulu na jeho vyvlastnenie. Ďalej žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 8 % p. a. zo sumy 215 000 eur od 14.06.2019 do zaplataenia a povinnosť nahradiť žalobcovi aj trovy konania v ich skutočnej výške, ktorá bude súdu oznámená dodatočne. V prípade, ak by odvolací súd rozsudok v navrhovanom znení nevydal, žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; spôsobil v konaní inú vadu, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Napadnutým rozsudkom súd zároveň porušil jeho základné ľudské práva ustanovené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom; čl. 13 Dohovoru, podľa ktorého každý koho práva a slobody priznané týmto Dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností a čl. 17 Dohovoru, podľa ktorého nič v tomto Dohovore sa nesmie vykladať ako oprávnenie pre štát vykonávať činnosť alebo dopúšťať sa činov zameraných na zničenie ktoréhokoľvek z tu priznaných práv a slobôd alebo na obmedzovanie týchto práv a slobôd vo väčšom rozsahu, než to Dohovor ustanovuje. Namietal, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nie je dôkladné, vierohodné, jasné, zrozumiteľné a presvedčivé, súd sa nevysporiadal s podstatou jeho žaloby a odignoroval aj titul, na základe, ktorého si uplatnil nárok na náhradu (nezákonné zasahovanie štátu do jeho základného ľudského práva na pokojné užívanie jeho majetku - čl. 1 Dodatočného protokolu k Dohovoru), pričom takýto postup žiadnym spôsobom neodôvodnil a nevysporiadal sa ani s ďalšími dôkazmi a tvrdeniami, ktoré súdu predložil vo svojich písomných podaniach alebo na pojednávaní. Týmto súd porušil jeho základné ľudské právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl.46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR ako aj podľa čl. 2 C.s.p., ale aj ďalšie jeho základné ľudské právo na účinné právne prostriedky nápravy za porušovanie jeho základných ľudských práv podľa čl. 13 Dohovoru, čl.36 ods. 2 Listiny, čl.46 ods.2 Ústavy SR a čl. 2 a 3 C.s.p. Uviedol, že už vo svojej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ako aj v žalobe a vo všetkých ďalších podaniach, jasne a jednoznačne uviedol, že škoda mu bola spôsobená nesprávnym úradným postupom žalovaného, ktorý spočíval v nezákonnom zasahovaní žalovaného do jeho základných ľudských práv tým, že mu znemožnil a stále znemožňuje pokojne užívať jeho majetok, ktorý mu fakticky vyvlastnil a to bez poskytnutia akejkoľvek náhrady alebo kompenzácie. V podaní z 08.09.2009 taktiež jednoznačne a jasne uviedol, že žalovaný nezákonne zasahuje do jeho základných ľudských práv na pokojné užívanie jeho majetku tým, že jeho majetok bez náhrady fakticky vyvlastnil a to za účelom splnenia si svojich ústavných a zákonných povinností, záväzkov a úloh vo verejnom záujme pri realizácii jeho dopravnej politiky, ďalej

pri presadzovaní zásad štátnej dopravnej politiky a zabezpečovaní cieľov štátnej koncepcie dopravy ako aj pri plnení medzinárodných záväzkov a dôležitých záujmov štátu v súvislosti s prevádzkou železničnej infraštruktúry na železničnej trati Poprad - Tatry - Plaveč (- Orlov). S týmito skutočnosťami sa súd sa nezaoberal a sústredil sa na druhoradé skutkové okolnosti, ktoré uviedol len na objasnenie a vysvetlenie príčin, ktorých dôsledkom je nesprávny úradný postup žalovaného. Tým dospel k nesprávnemu záveru o tom, že za nesprávny úradný postup žalovaného mal žalobca považovať postup „v stavebnom konaní pri výstavbe železničnej trate Poprad - Tatry - Plaveč, ktorá bola sčasti postavená na jeho pozemku“ a tiež v tom, „že žalovaný po svojom vzniku od 01.01.1993 pokračuje v nečinnosti usporiadania vzťahov k pozemku pod verejnoprospešnou stavbou, ktorý využíva na plnenie svojich ústavných a zákonných povinností, záväzkov a úloh vo verejnom záujme“. Namietal nesprávnosť a nepravdivosť tvrdení súdu v odôvodnení rozsudku, pretože v zák. č. 258/1993 Z. z., v znení účinnom v roku 1999, sa nenachádza žiadna zmienka o vysporadúvaní nevysporiadaného vlastníctva nehnuteľností užívaných železnicami, a preto bolo povinnosťou žalovaného vysporadúvať vzťahy k pozemkom, ktoré nemal vo svojom vlastníctve, ale železnice ich užívali. Ak tak žalovaný, zastúpený príslušným ministerstvom neurobil, dopustil sa nesprávneho úradného postupu, keďže každé ministerstvo je orgánom verejnej moci, ktorý koná vo verejnom záujme, ako to vyplýva z rozhodnutia NR SR sp. zn. 8 Sžo 296 /2008 a vo vzťahu k MDV SR aj z ustanovenia § 8 zák. č. 575 /2001 Z.z. Taktiež aktuálne znenie zák. č. 258/1993 Z. z. nestanovuje žiadnu povinnosť, ŽSR vysporadúvať vzťahy k nehnuteľnostiam, ktoré užívajú, hoci nie sú vlastníctvom žalovaného; stanovuje len povinnosť správnej rade ŽSR schvaľovať plán vysporiadania nevysporiadaného vlastníctva nehnuteľností užívaných železnicami, ktoré sú podľa zák. č. 259/2001 Z.z. zaťažené vecným bremenom a predkladať ministerstvu správu o jeho plnení. Predmetný jeho pozemok nepatrí medzi nehnuteľnosti, na ktoré zo zákona č. 259/2001 Z. z. vzniklo Železničnej spoločnosti a. s. právo zodpovedajúce vecnému bremenu a ktorý by podľa uvedeného zákona boli povinné vysporiadať v prospech štátu. Túto povinnosť má stále žalovaný. Pokiaľ tak neurobil, pričom jeho pozemok stále užíva a jeho vlastnícke právo mu naďalej nezákonne odníma, jednoznačne sa tým dopustil nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nezákonnom zasahovaní do jeho základných ľudských práv, a to tým skôr, že jeho pozemok ani žiadnym vecným bremenom zaťažený nie je, čo vyplýva nielen z výpisu z LV č. XXXX Y.Ú. G. L., ale aj z aktuálneho výpisu z W. Č. XXXX zo dňa 07.12.2020. Z uvedeného je zrejmé, že tvrdenia súdu prvej inštancie o povinnosti ŽSR majetkoprávne vysporiadať vzťah k jeho pozemku v prospech žalovaného, nemajú oporu v zákone. Poukázal na čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru, podľa ktorého každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok, pričom zároveň nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva, ako aj na čl. 13 Dohovoru, podľa ktorého každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností. Zdôraznil, že obe tieto ustanovenia medzinárodnej zmluvy majú prednosť pred zákonom, teda majú prednosť aj pred vnútroštátnou právnou úpravou. Žalovaný vo verejnom záujme a za účelom plnenia si svojich ústavných a zákonných povinností, záväzkov a úloh pri realizácii svojej dopravnej politiky, pri presadzovaní zásad štátnej dopravnej politiky a zabezpečovaní cieľov štátnej koncepcie dopravy ako aj pri plnení medzinárodných záväzkov a dôležitých záujmov štátu v súvislosti s prevádzkou železničnej infraštruktúry na železničnej trati Poprad - Tatry - Plaveč (Orlov), vo verejnom záujme využíva jeho pozemok a to bez toho, aby mal na jeho užívanie akýkoľvek právny titul. Tým ho žalovaný v rozpore s Dohovorom, všeobecnými zásadami medzinárodného práva, v rozpore s elementárnymi princípmi právneho štátu, tiež v rozpore s vnútroštátnou právnou úpravou v rozpore s dobrými mravmi fakticky zbavili jeho majetku, čiže nesprávnym úradným postupom nezákonne zasiahol do jeho základných ľudských práv na pokojné užívanie jeho majetku. V zmysle čl. 13 Dohovoru však v prípade takéhoto porušovania jeho základného ľudského práva na pokojné užívanie jeho majetku musí mať účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom, ktorým mu štát musí zabezpečiť odstránenie protiprávneho stavu ako aj odstránenie nezákonného zasahovania aj nezákonného obmedzovania jeho základných ľudských práv. Tým účinným prostriedkom nemôže byť žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia, ako uviedol súd. Ani v prípade úspechu vo veci žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia totiž žiadnym spôsobom nedôjde k náprave nezákonného zasahovania žalovaného do jeho základných ľudských práv a medzinárodným právom chránených záujmov. Prípadným vydaním bezdôvodného obohatenia by žalovaný len napravil škodu, ktorú mu spôsobil neoprávneným užívaním jeho majetku bez právneho titulu a len by mu vydal prospech, ktorý z jeho majetku získal, avšak majetkovoprávny vzťah k jeho pozemku ani nezákonné zasahovanie žalovaného do jeho základných ľudských práv by sa tým nijakým spôsobom nevyriešilo, keďže žalovaný by pozemok aj naďalej užíval vo verejnom

záujme. Z uvedeného vyplýva, že vydanie bezdôvodného obohatenia nie je účinným prostriedkom nápravy podľa čl. 13 Dohovoru. Ani vydaním bezdôvodného obohatenia sa žalovaného na jeho úkor nezanikne jeho právo na účinný prostriedok nápravy porušovania jeho základného ľudského práva na pokojné užívanie jeho majetku. Existencia právneho titulu na vydanie bezdôvodného obohatenia nevylučuje, ani neodstraňuje existenciu zákonného nároku podľa čl. 13 Dohovoru na účinný právny prostriedok v prípade nezákonného zasahovania orgánu verejnej moci do základných ľudských práv občana spočívajúceho v nezákonnom odňatí jeho majetku, pričom tieto dva právne tituly nemožno ani stotožňovať a ani navzájom zamieňať. Uviedol, že účinnú nápravu v danom prípade nemožno dosiahnuť vydaním bezdôvodného obohatenia, ale iba tromi spôsobmi, ktorými sú: odstránenie cudzej stavby z jeho pozemku a uvedením pozemku do pôvodného stavu, čo však v danom prípade neprichádza do úvahy; ďalej uzavretím nájomnej zmluvy na užívanie jeho pozemku pod cudzou stavbou za spravodlivé nájomné, o uzavretie ktorej sa snažil žalobca niekoľko rokov, ale jej uzavretie ŽSR rezolútne odmietli a teda ani tento spôsob neprichádza do úvahy; a uzavretím kúpno - predajnej zmluvy k pozemku za spravodlivú kúpnu cenu, ktorý je v danom prípade jediným účinným prostriedkom na nápravu pretrvávajúceho protiprávneho stavu. Žalovaný však za 22 rokov ohľadne uzavretia kúpnej zmluvy nepodnikol žiadne kroky napriek tomu, že už v roku 2009 ho informoval o tom, že sa užívaním jeho pozemku bez právneho titulu na jeho úkor bezdôvodne obohacuje a tým mu aj upiera jeho základné ľudské právo na pokojné užívanie jeho majetku. Z uvedeného je zrejmé, že nezákonné zasahovanie žalovaného do jeho základného ľudského práva na pokojné užívanie jeho majetku, čiže nesprávny úradný postup žalovaného, nemožno nahradiť ani zameniť za bezdôvodné obohacovanie sa žalovaného, ako to urobil súd v napadnutom rozsudku, čo znamená, že prvá podmienka na priznanie nároku na náhradu, a to nesprávny úradný postup žalovaného spočívajúci v nezákonnom zasahovaní žalovaného do jeho základných ľudských práv, je preukázaná a splnená. Ďalej poukázal na to, že jasne, zrozumiteľne a jednoznačne uviedol, že škoda mu vznikla vo výške trhovej ceny pozemku zvýšenej o 10 % tak, ako je to zvykom vo vyspelých krajinách pri vykupovaní pozemkov vo verejnom záujme. Výšku škody určil ako trhovú cenu pozemku preto, lebo škoda mu vznikla faktickým vyvlastnením pozemku žalovaným, hoci po právnej stránke je stále jeho vlastníkom, no napriek tomu ho nemôže užívať. Za tejto situácie je jediným účinným prostriedkom nápravy nezákonného zasahovania žalovaného do jeho základných ľudských práv práve odkúpenie pozemku žalovaným, a to za spravodlivú trhovú cenu. Napriek tomu, že na pojednávaní jednoznačne vysvetlil, prečo výšku spôsobenej škody stanovil vo výške trhovej hodnoty pozemku, súd jeho vysvetlenie odignoroval a stále sa pridržiaval odôvodnenia výšky škody ako ušlého zisku z nájomného, ktoré síce v žalobe uviedol, avšak iba pre prípad nájomnej zmluvy. Pritom zákon č. 514/2003 Z. z. neukladá poškodenému povinnosť odôvodniť postup, ktorý použil pri stanovení výšky škody. Je preto irelevantné a nedôvodné poukazovanie súdu na spôsob stanovenia výšky škody v žalobe. Za nesprávne považoval aj tvrdenie súdu o tom, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nebol predmetom predbežného prerokovania, a preto mu ju nepriznal. Namietal, že § 16 ods. 1 zák. č. 514 /2003 Z.z. nestanovuje poškodenému žalobcovi povinnosť uvádzať v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku osobitne výšku majetkovej škody a osobitne výšku nemajetkovej ujmy. V uvedenom ustanovení je uvedený všeobecný pojem „škoda“, čo znamená, že tento pojem je potrebné vysvetľovať v čo najširšom zmysle slova, to je nielen ako škodu majetkovú, ale aj ako nemajetkovú ujmu tak, ako to má na mysli zákonodarca. To isté platí aj o interpretácii ustanovenia čl. 13 Dohovoru, keď účinný prostriedok nápravy nepochybne zahŕňa ako nápravu majetkovej škody, tak aj nápravu nemajetkovej ujmy. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie ESLP vo veci Y. v. Turecko z 28.10.1994 a rozhodnutie NS SR z 30.09.2013 č. k. 6MCdo 15/2012, z ktorého vyplýva, že aj NS SR pod pojem „škoda“ zahrnul aj nemajetkovú ujmu. Nepravdivé je aj tvrdenie súdu prvej inštancie o neprerokovaní rozsahu spôsobenej škody, keď § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. nestanovuje poškodenému žalobcovi ani povinnosť špecifikovať rozsah škody, ale stanovuje mu len povinnosť uviesť „požadovanú výšku náhrady škody“. S poukazom na žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu z 31.12.2018 namietal, že so žalovaným predbežne prerokovať nárok na náhradu vo výške až 297 781 EUR a žalobou si uplatnil nárok na náhradu iba vo výške 265 000 EUR, z čoho vyplýva, že v žalobe si nárok na náhradu uplatnil v menšom rozsahu, než bol rozsah nároku predbežne prerokovaný so žalovaným. Nemôže obstať ani zamietnutie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu neprerokovania titulu nároku; ako titul nároku na náhradu uviedol v žiadosti, ak ako aj v žalobe a vo všetkých ďalších podaniach, vždy jednoznačne a jasne nesprávny úradný postup žalovaného spočívajúci v jeho nezákonnom zasahovaní do jeho základných ľudských práv na pokojné užívanie jeho majetku. Zákon č. 514/2003 Z. z. neukladá povinnosť ako titul náhrady špecifikovať nemajetkovú ujmu samostatne, všade uvádza len všeobecný pojem „škoda“, ktorý treba interpretovať nielen ako škodu majetkovú, ale aj ako nemajetkovú ujmu. Pojem nemajetková ujma je uvedený len v § 17 uvedeného zákona, v ktorom sú uvedené len podmienky,

za ktorých sa nemajetková ujma uhrádza a okolnosti, na ktoré sa musí prihliadať pri určení výšky náhrady za nemajetkovú ujmu. V tejto súvislosti zdôraznil, že porušovanie jeho základného ľudského práva na pokojné užívanie jeho majetku v súvislosti s jeho pozemkom pod železničnou traťou v G. L. doteraz nikto ani len neskonštatoval, nikto sa mu za to ani neospravedlnil a nikto nebol ani potrestaný. Po 22 rokoch nepretržitého porušovania tohto jeho základného ľudského práva by však už konštatovanie porušenia práva i akékoľvek ospravedlnenia boli neúčinné a za tejto situácie okrem finančnej kompenzácie spôsobenej nemajetkovej ujmy nemôže prichádzať do úvahy žiadna iná náhrada. Z uvedeného vyplýva, že kvalifikácia požadovanej náhrady samostatne z titulu „škody“ a samostatne z titulu „nemajetkovej ujmy“, ako to urobil súd v napadnutom rozsudku, nemá oporu v zákone a ani v judikatúre ESLP resp. NS SR. Ďalej poukázal na to, že Okresný súd Bratislava I mu rozsudkom v konaní 7C/37/2003, ktorý bol potvrdený aj rozsudkom Krajského súdu v Bratislave 6Co/49/2005, priznal nárok na vydanie aspoň skromnej časti bezdôvodného obohatenia sa štátu a tým stanovil súdny precedens, avšak následne v spore v rovnakej veci a s rovnakými účastníkmi tie isté sudy v konaní 24C/7/2007, resp. v konaní 7Co/451/2015 nielenže jeho nárok zamietli z dôvodu nesprávnej pasívnej legitímácie, nielenže nerešpektovali súdny precedens konania 7C/37/2003, ale nerešpektovali ani ústavu (čl. 2 ods. 2), a ani C.s.p., § 219 ods. 4, podľa ktorého len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný, pričom navyše sudy v konaní 24C/7/2007 rozhodovali vyslovenie protichodne a teda arbitrárne.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Stotožnil sa s právnym názorom súdu prvej inštancie, že to čo žalobca označil za nesprávny úradný postup nie je možné na účely zák. č. 514/2003 Z. z. považovať za nesprávny úradný postup, pretože ŽSR nie sú orgánmi verejnej moci a rozhodovanie o usporiadaní majetkovoprávných vzťahov medzi žalobcom a ŽSR nie je výkonom verejnej moci. Správne podľa jeho názoru súd prvej inštancie konštatoval, že vyčíslená škoda nepredstavuje ušlý zisk, ale bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniklo užívaním pozemku žalobcu bez právneho dôvodu a vydania, ktorého sa žalobca domáha v samostatnom konaní vedenom pod sp. zn. 23C/ 32/ 2018. Poukázal na to, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy si žalobca uplatnil až zmenou žaloby na pojednávaní dňa 16.10.2020, čo znamená, že nemohol byť predbežne prerokovaný. Skutočnosť, že žalobca si v rámci žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uplatnil vyššiu sumu ako následne v žalobe, neznamená automaticky, že sa bude do takto prerokovanej náhrady škody zarátať aj náhrada nemajetkovej ujmy, ktorá nebola v žiadosti zmienená. V konaní bolo preukázané, že nemajetková ujma bola prvýkrát žalobcom uplatňovaná až v rámci súdneho konania.

4. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zotrval na svojom odvolaní a námietkach v ňom uvedených. Opätovne uviedol, že žalobou sa nedomáhal náhrady za nesprávny úradný postup ŽSR, ale za nesprávny úradný postup žalovaného Slovenskej republiky zastúpenej MDV SR. Žalovaný neuviedol, na základe akého predpisu by mali majetkoprávne vzťahy k jeho pozemku usporadúvať práve ŽSR a preto jeho tvrdenie je nepresvedčivé. Nesúhlasil ani s tvrdením žalovaného, že škoda spôsobená nezákonným zasahovaním žalovaného do jeho základného ľudského práva na pokojné užívanie jeho majetku predstavuje bezdôvodné obohatenie a v tejto súvislosti poukázal na jeho argumentáciu uvedenú v odvolaní. Vysvetlil, že príklad stanovenia výšky spôsobenej škody uvedený v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, uviedol v žiadosti výslovne iba ako príklad len to, že požadovaná výška náhrady len zodpovedá nájomnému, ktoré si žalovaný účtuje za prenájom rovnocenného pozemku, ktorý má vo svojom vlastníctve, čo však neznamená, že by si na základe takto uvedeného príkladu uplatňoval nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Poukázal na to, že na pojednávaní definitívne spresnil výšku požadovanej náhrady za spôsobenú majetkovú škodu a to tak, že požadovaná výška náhrady za majetkovú škodu má zodpovedať hodnote pozemku, ktorú stanovil podľa kritérií, ktoré na stanovenie výšky nájomného, resp. hodnoty pozemku používa žalovaný ovládaný podnikateľ ŽSR. Namietal, že žalovaný úmyselne dezinterpretuje ukončené súdne konanie na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 7C /37/2003, ktorým mu mala byť priznaná náhrada za užívanie jeho pozemku ŽSR bez právneho titulu. Súd mu priznal náhradu za bezdôvodné obohatenie sa žalovaného iba vo výške obohatenia, ktoré žalovaný získal za jediný rok obohacovania sa na jeho úkor, pričom v skutočnosti sa žalovaný na jeho úkor obohacuje už viac ako 22 rokov, z ktorých mu za viac ako 21 rokov nebola nikdy poskytnutá žiadna kompenzácia. Rovnako ani za nezákonné zasahovanie žalovaného do jeho základných ľudských práv protiprávnym obmedzovaním jeho práva na pokojné užívanie majetku mu doteraz nebola vyplatená nijaká náhrada. Keďže § 16 ods. 1 a 4 zák. č. 514/2003 Z.z. neukladá poškodenému povinnosť osobitne špecifikovať výšku náhrady za majetkovú škodu a osobitne výšku náhrady za nemajetkovú ujmu, nemôže obstať tvrdenie žalovaného, že nárok na náhradu nemajetkovej

ujmy predbežne neprerokoval. Uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žalovaný využíva jeho pozemok na plnenie svojich povinností, úloh a záväzkov v oblasti štátnej dopravnej politiky bez právneho titulu, to znamená, že nesprávne úradne postupuje, pretože nezákonne zasahuje do jeho základných ľudských práv tým, že mu znemožňuje pokojne užívať jeho majetok, a tak mu spôsobuje škodu. Tým je zároveň preukázaná aj priama príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom žalovaného a vzniknutou škodou. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie ESLP vo veci S. v. Bulharsko z 02.09.2010, v ktorom skonštatoval, že „škoda“ (majetková ujma) vzniká už samotným porušením, resp. zásahom do základných práv a slobôd človeka, preto nie je potrebné demonštrovať, že takýto zásah niesol aj ujmu, ktorá sa prejavila navonok. Žalobca doplnil svoje stanovisko k vyjadreniu žalovaného podaním doručeným súdu dňa 28.02.2022, v ktorom s poukazom na čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru, čl. 20 ods. 1, 3 a 4 Ústavy SR namietal, že aj faktické vyvlastnenie jeho majetku bez poskytnutia primeranej náhrady je vždy nezákonné a protiústavné, čo znamená, že aj takéto konanie žalovaného napĺňa všetky znaky nesprávneho úradného postupu, ktoré možno subsumovať nielen pod pojem „nezákonný zásah do práv fyzických osôb“, ale aj pod pojem „nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci“. Ďalej vo svojom podaní špecifikoval výšku škody a primeranej a spravodlivej náhrady za trvalé vynútené a zároveň nezákonné a protiústavné obmedzenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti jej faktickým vyvlastnením, za ktorú považuje náhradu vo výške ceny danej nehnuteľnosti a podrobne zdôvodnil jej stanovenie s poukazom na vyhlášku č. 492/2004 Z.z. Vzhľadom na námietku žalovaného voči nároku na kompenzáciu nemajetkovej ujmy uviedol, že nebude v ďalšom konaní túto kompenzáciu požadovať, ale bude žiadať primeranú náhradu za spôsobenú škodu, a to vo výške, ktorá bola so žalovaným predbežne prerokovaná. Žiadal preto napadnutý rozsudok zrušiť a vydať rozsudok, ktorým odvolací súd uloží žalovanému povinnosť nahradiť mu škodu v celkovej sume 297 781 eur a zaplatiť mu úroky z omeškania vo výške 8% p.a. zo sumy 297 781 eur od 14.06.2019 do zaplatenia. Alternatívne žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie. Svoje podanie doplnil ďalším podaním doručeným súdu dňa 29.06.2022, v ktorom poukázal na relevantné právne predpisy a podrobne zdôvodnil nesprávny úradný postup žalovaného spočívajúci v jeho nečinnosti. Uvedené podanie doplnil ďalším podaním doručeným súdu dňa 18.11.2022, v ktorom uviedol sumarizáciu oboch skutkových okolností, ktoré preukazujú nesprávny úradný postup aj nezákonné protiprávne konanie štátu. Zdôraznil, že v žalobe, ako aj žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu a aj v odvolaní odôvodnil svoj nárok tak, že si uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej výlučne nesprávnym úradným postupom štátu, ktorý spočíval jednak v nezákennom zasahovaní štátu do jeho základného ľudského práva na pokojné užívanie jeho majetku a jednak v nečinnosti štátu vo veci priznania a poskytnutia primeranej náhrady.

5. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a v medziach uplatňovaných odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

6. Žalobca sa v konaní, po zmene petítu žaloby pripustenej súdom dňa 16.10.2020, domáhal proti žalovanému náhrady škody v sume 265 000 eur s príslušenstvom, ktorú mu žalovaný spôsobil nesprávnym úradným postupom a nezákonným zasahovaním a obmedzovaním jeho základného ľudského práva na pokojné užívanie jeho majetku a to tak, že v rozpore so všeobecnými zásadami medzinárodného práva, v rozpore s ustanoveniami Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd aj Listiny základných práv a slobôd, ako aj v rozpore s Ústavou a ostatnými právnymi predpismi SR fakticky vyvlastnila žalobcovi jeho pozemok parc. č. XXXX/X, B. D.Ý. XXXX I., nachádzajúci sa v obvode železničnej stanice v okresnom meste G. L. D. Y.. Ú.F. G. L., keďže žalovaný stále využíva predmetný pozemok na plnenie svojich ústavných a zákonných povinností, záväzkov a úloh vykonávaných vo verejnom záujme v oblasti politiky štátu a to bez akéhokoľvek právneho titulu na jeho užívanie. Žalobca uplatnený nárok špecifikoval ako nárok na náhradu škody v sume 215 000 eur a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 50 000 eur.

7. Podľa § 371 C.s.p. žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

8. V písomnom podaní doručenom súdu v odvolacom konaní dňa 28.02.2022 žalobca uviedol, že vzhľadom na námietku žalovaného voči nároku na kompenzáciu nemajetkovej ujmy, nebude v ďalšom konaní túto kompenzáciu požadovať, ale bude žiadať primeranú náhradu za spôsobenú škodu vo výške,

ktorá bola so žalovaným predbežne prerokovaná a žiadal uložiť žalovanému povinnosť nahradiť mu škodu v celkovej sume 297 781 eur a zaplatiť mu úroky z omeškania vo výške 8% p. a. zo sumy 297 781 eur od 14.06.2019 do zaplataenia. Vzhľadom na to, že v zmysle citovaného ustanovenia v odvolacom konaní nemožno meniť žalobu, odvolací súd podľa § 371 C.s.p. zmenu žaloby nepripustil. Predmetom odvolacieho konania bol preto žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody v celkovej sume 265 000 eur, pozostávajúcej z náhrady škody v sume 215 000 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 50 000 eur, špecifikovaný žalobcom v zmene žaloby, pripustenej súdom prvej inštancie na pojednávaní dňa 16.10.2020.

9. Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú štátom, jeho orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci. Pre vznik zodpovednosti štátu za túto škodu musia byť splnené tri základné predpoklady, ktorými sú: existencia nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci, vznik škody a existencia príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Tieto predpoklady zodpovednosti štátu za škodu musia byť splnené súčasne. Súd prvej inštancie skúmal splnenie uvedených zákonom stanovených predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu, ktorá mala vzniknúť žalobcovi nesprávnym úradným postupom žalovaného a dospel k správne mu záveru, že v danom prípade nie sú kumulatívne splnené všetky tri zákonné podmienky pre priznanie náhrady škody žalobcovi v zmysle uvedeného zákona.

10. Pri posudzovaní existencie nesprávneho úradného postupu žalovaného správne súd prvej inštancie vychádzal nielen z ust. § 9 ods. 1 citovaného zákona, v zmysle ktorého sa za nesprávny úradný postup považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; ale vychádzal aj z ust. § 2 písm. a) citovaného zákona, ktoré stanovuje, že na účely tohto zákona je výkonom verejnej moci rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb. Z tvrdení žalobcu vyplýva, že za nesprávny úradný postup žalovaného, ktorým mu spôsobil škodu, považuje nezákonné zasahovanie a obmedzovanie jeho základného ľudského práva na pokojné užívanie jeho majetku tým, že žalovaný mu fakticky vyvlastnil jeho pozemok nachádzajúci sa v obvode železničnej stanice v G. L., keďže predmetný pozemok stále využíva žalovaný na plnenie svojich ústavných a zákonných povinností, záväzkov a úloh vykonávaných vo verejnom záujme, bez právneho titulu na jeho užívanie, a to bez poskytnutia primeranej a spravodlivej náhrady. V odvolacom konaní uviedol, že konanie žalovaného napĺňa znaky nesprávneho úradného postupu, spočívajúceho v nezákonnom zásahu do jeho práva a tiež spočívajúceho v nečinnosti orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci. V odvolaní žalobca namietal nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie, že bolo povinnosťou ŽSR v zmysle zák. č. 258/1993 Z.z. vysporiadať vzťahy k pozemkom, ktoré užívajú a nie sú vlastníctvom žalovaného a tvrdil, že vysporiadať vzťahy k týmto pozemkom bolo povinnosťou žalovaného, zastúpeného príslušným ministerstvom, ktoré je orgánom verejnej moci a koná vo verejnom záujme. Za výkon verejnej moci sa však na účely zák. č. 514 /2003 Z. z. v zmysle jeho ustanovenia § 2 písm. a) považuje rozhodovanie a úradný postup orgánu verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb a teda nie každý postup, resp. úkon alebo činnosť orgánu verejnej moci je aj výkonom verejnej moci. Pokiaľ žalobca tvrdí, že žalovaný užívaním železničnej trate, ktorej je vlastníkom, a ktorá je vybudovaná sčasti na pozemku žalobcu, zasahuje do práva žalobcu na pokojné užívanie jeho majetku, keď jeho pozemok užíva bez právneho dôvodu, ide o nevysporiadaný vzťah medzi žalovaným ako vlastníkom stavby, v danom prípade železničnej trate, a žalobcom ako vlastníkom pozemku, ktorý je súkromnoprávnym vzťahom, v rámci ktorého nedochádza k výkonu verejnej moci žalovaným. Nebol preto podľa názoru odvolacieho súdu v konaní preukázaný taký nesprávny úradný postup žalovaného, spočívajúci v nezákonnom zásahu do práva žalobcu alebo v jeho nečinnosti, ku ktorému by došlo pri výkone verejnej moci.

11. Ďalšou podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je vznik škody. Za škodu sa považuje ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívne vyjadriteľná v peniazoch. V zásade sa nahrádza skutočná škoda, ktorá predstavuje zmenšenie majetku poškodeného a ušlý zisk, pod ktorým sa rozumie to, čo by poškodený mohol získať, nebyť vzniku škody. V zmysle § 17 ods. 1 a 2 zák. č. 514/2003 Z. z. priznáva zákon s poškodeným, ktorým vznikla ujma nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, právo na náhradu

nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to za súčasného splnenia dvoch podmienok, a to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a jednak, že nie je možné túto vzniknutú ujmu uspokojiť inak, čo môže byť napr. formou verejného ospravedlnenia a pod. Súd prvej inštancie správne v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca si vzniknutú škodu uplatnil ako ušlý zisk, ktorý mu vznikol tým, že žalovaný bez právneho dôvodu jeho pozemok užíva po dobu 22 rokov, kedy on nemohol z neho čerpať úžitky; keď aj v podaní zo dňa 08.09.2019 žalobca výslovne uviedol, že škoda mu vznikla práve na ušlom zisku a to tým, že žalobca spotreboval úžitky, ktoré získal využívaním jeho pozemku na plnenie svojich ústavných a zákonných povinností, záväzkov a úloh vo verejnom záujme a to bez právneho titulu. Výšku škody však určil trhovou cenou pozemku v centre G. L., ku ktorej pripočítal 10%, ktoré vyspelé štáty EÚ pripočítavajú k trhovej cene pri vykupovaní pozemkov vo verejnom záujme. Odvolací súd dospel k záveru, že takto určená suma nepredstavuje ušlý zisk žalobcu a ani bezdôvodné obohatenie, vzniknuté u žalovaného užívaním predmetného pozemku žalobcu bez právneho dôvodu, ako konštatoval súd prvej inštancie. Žalobca tvrdil, že výšku škody určil ako trhovú cenu pozemku z dôvodu, že škoda mu vznikla faktickým vyvlastnením jeho pozemku žalovaným, pretože aj keď je po právnej stránke jeho vlastníkom, nemôže tento pozemok užívať. Odvolací súd sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že nárok na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. nemožno zamieňať s nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia; zároveň však dospel k záveru, že v konaní nebol preukázaný vznik škody žalobcovi vo výške trhovej ceny predmetného pozemku, keď samotným zasahovaním do práva žalobcu na pokojné užívanie jeho majetku, spočívajúcim v užívaní predmetného pozemku žalovaným, nedošlo k zmenšeniu majetku žalobcu o trhovú cenu tohto pozemku, pretože naďalej je predmetný pozemok vo vlastníctve žalobcu.

12. V odvolaní žalobca uviedol, že žalovaný ho fakticky zbavil jeho majetku, tým, že dlhodobo využíva jeho pozemok bez právneho titulu a nezákonne takto zasiahol do základných ľudských práv žalobcu na pokojné užívanie jeho majetku a v prípade takéhoto porušovania jeho základného ľudského práva na pokojné užívanie jeho majetku musí mať žalobca účinný opravný prostriedok, ktorým dôjde k odstráneniu protiprávneho stavu, a teda k odstráneniu nezákonného zasahovania a obmedzovania jeho základných ľudských práv. Tvrdil, že týmto účinným prostriedkom nemôže byť žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia, ako tvrdil súd, pretože prípadným vydaním bezdôvodného obohatenia by žalovaný len vydal žalobcovi prospech, ktorý z jeho majetku získal, avšak majetkovoprávny vzťah k jeho pozemku ani nezákonné zasahovanie do jeho základných ľudských práv by sa tým nevyriešilo, keďže žalovaný by naďalej užíval pozemok vo verejnom záujme. K týmto námietkam žalobcu odvolací súd uvádza, že v zmysle vyššie uvedeného za účinný prostriedok nápravy nemožno v danom prípade považovať ani náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z., pretože týmto možno dosiahnuť len to, aby sa žalobcovi nahradila škoda, ktorá mu už vznikla, ale taktiež týmto nedôjde k vysporiadaniu vzťahu medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby a nedôjde k odstráneniu zásahu do práva žalobcu na pokojné užívanie jeho majetku. Za obsah žaloby, ako aj správne zvolený právny prostriedok ochrany svojich práv zodpovedá žalobca a v danom prípade ním zvolený právny prostriedok nie je účinným prostriedkom nápravy žalobcom tvrdeného protiprávneho stavu.

13. Vzhľadom na nesplnenie podmienky existencie nesprávneho úradného postupu žalovaného pri výkone verejnej moci a podmienky existencie škody, nie je splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

14. Pre priznanie žalobcom uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 50 000 eur taktiež nebola splnená podmienka existencie nesprávneho úradného postupu žalovaného pri výkone verejnej moci a odvolací súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie, že tento nárok nebol ani predmetom predbežného prerokovania podľa § 15 zák. č. 514/2003 Z.z. a aj z toho dôvodu nie sú splnené zákonné podmienky pre úspešné uplatnenie uspokojenia tohto nároku na súde.

15. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému, ktorý mal úspech v odvolacom konaní, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu trovy v odvolacom konaní nevznikli.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).